

Na osnovu člana 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 104/21, 48/24 i 80/24), na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Vlada Crne Gore podnosi sljedeće amandmane:

Amandman 1

U Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti član 20 mijenja se i glasi:

„Član 154 mijenja se i glasi:

„Finansiranje prava iz socijalne i dječje zaštite

Član 154

Sredstva za osnovna materijalna davanja i usluge smještaja obezbjeđuju se u budžetu države, u skladu sa ovim zakonom.

Sredstva za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite obezbjeđuju se u budžetu države i budžetu opštine, kao i vršenjem djelatnosti pružalaca usluga, u skladu sa ovim zakonom.

Sredstva za usluge socijalne i dječje zaštite obezbjeđuju se i putem učešća korisnika, odnosno njihovih srodnika koji su dužni da ih izdržavaju, donacija, poklona, zavještanja, legata, osnivanjem zadužbina i fondacija i dr, u skladu sa zakonom.

U budžetu opštine obezbjeđuju se sredstva za usluge podrške za život u zajednici i savjetodavne usluge, materijalna davanja iz socijalne i dječje zaštite propisana ovim zakonom.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, za usluge stanovanje uz podršku, svratište, intenzivna podrška porodici i socijalno mentorstvo sredstva se obezbjeđuju u budžetu države.

Sredstva za usluge dnevni boravak, pomoć u kući, personalna asistencija, savjetovanje, psihosocijalna podrška i SOS telefon koje pružaju javne ustanove čiji je osnivač država obezbjeđuju se u budžetu države, a mogu se sufinansirati i iz budžeta opštine, u skladu sa zakonom i odlukom nadležnog organa opštine

Država učestvuje u finansiranju usluga iz stava 4 ovog člana, ako se opština u listi opština prema stepenu razvijenosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj, nalazi:

- u prvoj grupi, u iznosu od 90%;
- u drugoj grupi, u iznosu od 80%;
- u trećoj grupi, u iznosu od 70%;
- u četvrtoj grupi, u iznosu od 60%.

Izuzetno od stava 7 ovog člana, sredstva za uslugu dnevni boravak koju pružaju javne ustanove čiji je osnivač opština koja se u listi opština prema stepenu razvijenosti nalazi u petoj, odnosno šestoj grupi, obezbjeđuju se u budžetu opštine, a mogu se sufinansirati i iz budžeta države, u skladu sa zakonom i odlukom nadležnog organa državne uprave.

Opština je dužna da donese godišnji plan usluga podrške za život u zajednici i savjetodavnih usluga do kraja trećeg kvartala tekuće godine za narednu godinu.

Kriterijume za finansiranje usluga iz stava 7 ovog člana, dinamiku prenosa sredstava, sadržinu godišnjeg plana usluga podrške za život u zajednici i savjetodavnih usluga utvrđuje nadležni organ državne uprave.“

Obrazloženje

Predloženim amandmanom precizira se način finansiranja pojedinih usluga socijalne i dječje zaštite koje pružaju javne ustanove, u cilju unaprjeđenja održivosti sistema i ravnomjernije raspodjele finansijskog tereta između državnog i lokalnog nivoa vlasti.

Amandmanom se propisuje da se sredstva za usluge dnevni boravak, pomoć u kući, personalna asistencija, savjetovanje, psihosocijalna podrška i SOS telefon, kada ih pružaju javne ustanove čiji je osnivač država, obezbjeđuju u budžetu države, uz mogućnost njihovog sufinansiranja iz budžeta opštine. Na ovaj način se jedinicama lokalne samouprave daje pravni osnov da, u skladu sa svojim potrebama i finansijskim mogućnostima, dodatno podrže dostupnost i kvalitet usluga za korisnike sa svoje teritorije, bez uvođenja obaveze finansiranja.

Dalje, uvodi se izuzetak koji se odnosi na uslugu dnevni boravak koju pružaju javne ustanove čiji je osnivač opština koja se, prema stepenu razvijenosti, nalazi u petoj, odnosno šestoj grupi. U tim slučajevima sredstva se primarno obezbjeđuju u budžetu opštine, uz mogućnost sufinansiranja iz budžeta države. Ovim rješenjem se omogućava fleksibilniji model finansiranja koji uzima u obzir specifičan fiskalni kapacitet i razvojni nivo opština, kao i potrebu dodatne podrške sistema u manje razvijenim sredinama.

Predložene izmjene doprinose jasnijem normativnom uređenju finansiranja usluga, jačanju međuinstitucionalne saradnje i obezbjeđivanju veće dostupnosti usluga socijalne i dječje zaštite građanima.

Cilj amandmana je otklanjanje eventualnih nedoumica u tumačenju postojećeg zakonskog teksta čime se obezbjeđuje pravna sigurnost, ujednačena primjena zakona i sprečava različita praksa u postupanju.

Predložena dopuna doprinosi jačanju systemske uređenosti oblasti socijalne i dječje zaštite, jer se precizira obuhvat subjekata koji pružaju usluge, čime se obezbjeđuje ravnopravan tretman svih pružalaca usluga u okviru javnog sistema. Na taj način se osigurava transparentnost finansiranja, nadzora i standarda kvaliteta usluga, u skladu sa ciljevima Zakona.

Amandman 2

Poslije člana 29 Predloga zakona dodaje se novi član koji glasi:

„Član 30

Poslije člana 176f dodaju se dva nova člana koji glase:

„Usklađivanje

Član 176g

Opštine su dužne da svoje budžete, godišnje planove usluga i druge akte usklade sa članom 154 ovog zakona najkasnije do 1. januara 2027. godine.

Odložena primjena

Član 176h

Odredbe člana 154 st. 4 do 8 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2027. godine.

Do početka primjene člana 154 st. 4 do 8 ovog zakona, finansiranje prava iz socijalne i dječje zaštite vršiće se u skladu sa odredbama člana 154 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list CG“, br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17, 50/17, 59/21, 145/21, 3/23, 48/24, 33/25, 122/25 i 160/25).“

Obrazloženje

Odredbom o odloženoj primjeni pojedinih stavova člana 154 predviđeno je da se novi model finansiranja prava iz socijalne i dječje zaštite počne primjenjivati od 1. januara 2027. godine. Razlog za odlaganje primjene ogleda se u potrebi obezbjeđivanja fiskalne stabilnosti i stvaranja neophodnih budžetskih, organizacionih i tehničkih uslova za punu implementaciju novog sistema finansiranja.

Odloženo dejstvo ogleda se u potrebi obezbjeđivanja adekvatnog vremenskog perioda za plansko i fiskalno prilagođavanje jedinica lokalne samouprave novom modelu finansiranja usluga socijalne i dječje zaštite. Imajući u vidu da izmjene člana 154 utiču na raspodjelu finansijskih obaveza između državnog i lokalnog nivoa, neophodno je omogućiti opštinama da u redovnom budžetskom ciklusu planiraju sredstva, izvrše potrebne procjene fiskalnog uticaja i usklade podzakonske akte i planska dokumenta, pa se preciznije uređuje podjela nadležnosti i obaveza finansiranja između budžeta države i budžeta opština, kao i uvodi model učešća države u finansiranju usluga u zavisnosti od stepena razvijenosti opštine jer je neophodno obezbijediti odgovarajuće planiranje sredstava u državnom i lokalnim budžetima.

Odlaganjem primjene do 1. januara 2027. godine obezbjeđuje se pravna sigurnost, kontinuitet u finansiranju usluga, kao i nesmetano funkcionisanje sistema socijalne i dječje zaštite. Istovremeno, prelaznom odredbom se jasno propisuje da će se do dana početka primjene novih rješenja finansiranje vršiti prema odredbama člana 154 zakona koji je važio do stupanja na snagu ovog zakona, čime se izbjegava pravna praznina i eventualne poteškoće u primjeni.

Predloženo rješenje doprinosi postepenom i održivom prelasku na novi sistem finansiranja, uz očuvanje stabilnosti javnih finansija i kontinuiteta u pružanju usluga.

Amandman 3

Dosadašnji član 30 Predloga zakona postaje član 31 Predloga zakona.

Obrazloženje

Predložena prenumeracija člana 30 Predloga zakona je izvršena zbog dodavanja novog člana Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.